Rocznik 1938. Nr. 19

Gazeta Powiatowa

powiatu świętochłowickiego

Świętochłowice, dnia 7 maja 1938 r.

Wychodzi co sobotę. Redaktor Siwy, Wydział Powiatowy Świętochłowice.
Telefon Chorzów 409 11.

Treść:

1. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 26 kwietnia 1938 r. o wartości jednego grama czystego złota.
2. Ustawy z dnia 25 stycznia 1938 r. w sprawie wyborów do rad gminnych i rad (wydziałów) miejskich.
3. Pismo okólne w sprawie usprawnienia urzędowania w urzędach stanu cywilnego.
4. Urlopowanie naczelnika Gminy i Okręgu Urzędowego w Rudzie.

DZIAŁ URZĘDOWY

1.

Obwieszczenie Ministra Skarbu

z dnia 26 kwietnia 1938 r.
o wartości jednego grama czystego złota
(Monitor Polski Nr 99, poz. 153).

Na podstawie art. 36 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 czerwca 1934 r. o wierzytelnościach w walutach zagranicznych (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 509) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 3 sierpnia 1934 r. w sprawie obliczania i ogłaszania wartości złota (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 691) — ustalam na miesiąc maj 1938 r. wartość jednego grama czystego złota na pięć złotych 92,44 grosza.

Minister Skarbu
(—) E. Kwiatkowski

2.

Ustawa

z dnia 25 stycznia 1938 roku
w sprawie wyborów do rad gminnych i rad (wydziałów) miejskich.
(Dziennik Ust. Śl. Nr 2 poz. 2).

Art. 1.

W miejsce dotychczasowych przepisów, określających prawo wybierania i wybieralności do rad miejskich i wydziałów gminnych (rad gminnych) w miastach, będą obowiązywać przepisy art. 2 - 4 niniejszej ustawy.

Art. 2.

Prawo wybierania do rady miejskiej do wydziału gminnego w gminie miejskiej i do Rady Gminnej miasta Bielska służy każdemu obywatelowi polskiemu, bez różnicy płci, który:

a) ukończył najpóźniej w przededniu zarządzenia wyborów 24 lata,

b) co najmniej od roku, licząc wstecz od dnia zarządzenia wyborów, mieszka na obszarze danego miasta,

c) nie utracił prawa wybierania do Sejmu w myśl obowiązujących przepisów.

Warunek jednorocznego zamieszkania nie dotyczy:

a) zamieszkałych na obszarze danego miasta właścicieli lub posiadaczy położonych na tym obszarze nieruchomości,

b) osób zatrudnionych w instytucjach państwowych, samorządu terytorialnego lub gospodarczego, jeżeli stosunek pracy tych osób ma charakter stosunku służbowego, opartego na nominacji lub na umowie służbowej, osób, należących do duchowieństwa świeckiego i zakonnego oraz zawodowych wojskowych służby czynnej, jak również członków rodzin tych osób,

Jeżeli osoby, wymienione wyżej pod lit. a) i b), zamieszkały w danym mieście przed dniem zarządzenia wyborów.

Przy ustalaniu miejsca zamieszkania stosuje się przepisy o ewidencji i kontroli ruchu ludności.

Prawo wybierania ulega zawieszeniu na czas postępowania karnego w sprawach o zbrodnie, za które w myśl art. 47 § 1 kodeksu karnego sąd orzeka utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych, a to z chwilą wszczęcia śledztwa, w postępowaniu zaś karnym bez śledztwa od chwili doręczenia aktu oskarżenia.

Prawo wybierania nie służy niezawodowym wojskowym służby czynnej.

Art 3.

Wybranym do rady miejskiej, do wydziału gminnego w gminie miejskiej, do Rady Gminnej miasta Bielska oraz do komisyj gminnych może być każdy obywatel polski bez różnicy płci, który ukończył najpóźniej w przededniu zarządzenia wyborów 30 lat i ma prawo wybierania do rady miejskiej (wydziału gminnego, rady gminnej).

Art. 4.

Nie mogą wchodzić w skład rady miejskiej, wydziału gminnego (rady gminnej) miasta pozostający w służbie czynnej wojskowi, funkcjonariusze właściwych terytorialnie powiatowych władz administracji ogólnej oraz powiatowych związków samorządowych, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, funkcjonariusze policji państwowej i policji województwa śląskiego oraz straży granicznej.

Funkcjonariusz danej gminy lub jej zakładów lub przedsiębiorstw, wybrany do rady miejskiej (wydziału gminnego, rady gminnej), musi się zrzec swej posady, jeżeli przyjmie wybór i jeżeli w ciągu 7 dni po wyborze złoży na ręce przełożonego gminy oświadczenie o przyjęciu wyboru. Niezłożenie tego oświadczenia powoduje utratę mandatu.

Art. 5.

Upoważnia się Wojewodę Śląskiego do zarządzania wyborów do rad miejskich (wydziałów i rad gminnych w gminach miejskich) na dotychczasowych zasadach z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Art. 6.

Wybory do rad gminnych w gminach wiejskich odbędą się w trybie i na zasadach, określonych w osobnej ustawie.

Art. 7.

Do czasu ukonstytuowania się nowowybranych rad gminnych w gminach wiejskich oraz do rad miejskich (wydziałów gminnych, Rady Gminnej m Bielska) wybranym na skutek zarządzeń, wydanych na podstawie art. 5. przedłuża się okres urzędowania dotychczasowych rad i wydziałów gminnych w gminach wiejskich i miejskich.

Art. 8.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 9.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:

(—) K. Grzesik.

3.

Wojewoda Śląski

Nr A. I. 1 41a 1.

Pismo okólne

w sprawie usprawnienia urzędowania w urzędach stanu cywilnego.

(Gazeta Urzędowa Województwa Śląskiego Nr 3. poz. 4).

Do

Panów Starostów górnośląskiej części Województwa i Panów Dyrektorów Policji

w Katowicach i Chorzowie

Praktyka wykazała, iż postępowanie urzędów stanu cywilnego w wielu sprawach jest niejednolite. Stan taki jest często wynikiem braku wyraźnych przepisów odnośnie uregulowania pewnych spraw, czasem jednak wynika z nieznajomości norm prawnych przez urzędników stanu cywilnego. Ponieważ objaw ten jest nieporządany, zwracam przeto uwagę na najczęściej spotykane rozbieżności, ustalając zarazem jednolity tryb postępowania.

1. Tłumaczenie dokumentów stanu cywilnego na język urzędowy.

Strony dla dokonania pewnej czynności urzędowej przedkładają często dokumenty opiewające w języku obcym. Zwraca się przeto uwagę, iż zasadniczo do dokumentów zredagowanych w języku obcym (za wyjątkiem metryk łacińskich, wystawionych przez rzym.-kat. urzędy parafialne w Małopolsce) tak krajowych, jak i zagranicznych powinni interesowani dołączać należycie uwierzytelnione tłumaczenie na język polski. Zasada ta obowiązuje bezwzględnie w stosunku do obcokrajowców, wynika bowiem z ogólnych zasad obrotu międzynarodowego.

Jeśli jednak chodzi o obywateli polskich, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, kierując się zasadami okólnika Nr 14 z dnia 28. II. 1935 r. w sprawie stosunku obywatela do Państwa zezwoliło reskryptem z dnia 21. IX. 1935 r. Nr AC — 27 — 8/111/1 na pobłażliwe traktowanie wyżej przytoczonej zasady i stosowanie indywidualnych ulg, zwłaszcza w stosunku do obywateli niezamożnych. Ulgi należy stosować w szczególności w tych wypadkach, gdy przedłożone przez interesowanych dokumenty mają służyć do wyłącznego użytku urzędników stanu cywilnego n. p. w sprawach małżeńskich.

2. Sporządzanie odpisów z dokumentów stanu cywilnego, których oryginał opiewa w języku niemieckim.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16. VII. 1937 r. o języku urzędowym władz i urzędów administracyjnych w Województwie Śląskim (Dz. U. Śl. Nr. 14, poz. 32), należy również sporządzać odpisy dokumentów stanu cywilnego, których oryginały opiewają w języku niemieckim, zgodnie z art. 3 cyt. ustawy w języku polskim - z wyjątkiem tych wypadków, gdy odpisy te przeznaczone są dla władz niemieckich.

3. Legalizacja dokumentów wystawionych przez niemieckie urzędy stanu cywilnego.

Niektóre władze i urzędy wymagają dotychczas legalizacji dokumentów, wystawionych przez niemieckie urzędy stanu cywilnego. Praktyki tej należy w przyszłości zaniechać i przyjmować jako wystarczające dokumenty zaopatrzone w pieczęć i podpis urzędnika stanu cywilnego. Postanowienie to należy interpretować ściśle, nie może ono mieć zastosowania do dokumentów wystawianych przez inne władze (n.p. świadectw zdolności do zawarcia małżeństwa).

4. Dopiski marginesowe w rejestrze stanu cywilnego na prośbę władz obcych.

Usprawnienia wymaga również załatwiania spraw adnotacji marginesowych w rejestrach stanu cywilnego, jeśli chodzi o obywateli obcych, których akta stanu cywilnego znajdują się na terenie górnośląskiej części województwa.

Postępowanie w tych sprawach jest następujące:

Władze obce (zwykle Konsulaty) przesyłają akta do Urzędu Wojewódzkiego z prośbą o zarządzenie wpisania adnotacji marginesowej w właściwym rejestrze stanu cywilnego (w związku ze zmianą nazwiska, adopcji, legitymacji it.p.). Urząd tut. sprawdziwszy, czy żądanie zgodne jest z odnośną umową międzynarodową oraz czy zaopatrzone jest w potrzebne załączniki i tłumaczenia, przesyła je Starostwom (Dyrekcjom Policji) do dalszego urzędowania. Dotychczas niektóre Starostwa (Dyrekcje Policji) przysyłają akta te niewłaściwie władzom sądowym. W przyszłości należy te sprawy te kierować bezpośrednio do urzędów stanu cywilnego celem właściwego załatwienia. Sprawy te jako niewymagające dalszych dochodzeń, muszą być załatwione niezwłocznie. Powtarzające się ponaglenia (czasem 2 i 3 krotnie) tut. Urzędu przez władze obce prowadzą tylko do zbędnej korespondencji, narażając poza tym prestiż naszych władz. Zechcą przeto Panowie sprawy te traktować jako pilne.

Zauważa się również, iż redakcja dopisków marginesowych jest często niezgodna z zasadami gramatyki i stylistyki polskiej a to skutkiem dosłownego tłumaczenia odnośnych decyzyj władz obcych, spotykanych zresztą w uwierzytelnionych tłumaczeniach. Przykładem złej redakcji jest spotykany często dopisek: „Prezydent Rejencji w Opolu udzielił N zezwolenia na prowadzenie w miejsce dotychczasowego nazwiska N na nazwisko M" co jest dosłownym tłumaczeniem z języka niemieckiego. Poprawnie dopisek ten powinien brzmieć następująco: „Prezydent Rejencji w Opolu zezwolił obok wym. (względnie ojcu obok wym.) na zmianę nazwiska N na nazwisko M". Język polski nie zna bowiem wyrażenia „prowadzenie nazwiska". Podobnych błędów spotyka się więcej. Zechcą przeto Panowie dopilnować by w dopiskach marginesowych nie kaleczono języka polskiego i zarządzić, by w pewnych wypadkach brzmienie odnośnych dopisków ustalał urzędnik starostwa.

Dopisek marginosowy należy zaopatrzyć w klauzulę; „Wpisano na zarządzenie Starosty (Dyrektora Policji) z dnia ....

Nr

5. Przyjmowanie skróconych wyciągów z dokumentów stanu cywilnego.

Urzędy parafialne w Małopolsce oraz w województwach centralnych i wschodnich wystawiają zwykle interesowanym skrócone wyciągi metrykalne. Niektóre urzędy stanu cywilnego żądają

jednak w związku z przyjmowaniem zapowiedzi ślubu, czy też innych czynności urzędowych pełnych wyciągów. Ponieważ naraża to interesowanych na nowe koszta w związku z koniecznością wydobycia nowej metryki, należy w przyszłości przyjmować te skrócone wyciągi jako wystarczające. Urzędy tut. powinny jednak w zasadzie udzielać pełnych wyciągów.

6. Międzynarodowa wymiana metryk.

Przypomina się wreszcie obowiązek przesyłania przez urzędy stanu cywilnego dwa razy w roku władzom administracji ogólnej odpisów z aktów ślubu osób, które w czasie wstępowania w związek małżeński posiadały obywatelstwo niemieckie stosownie do okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 9. IV. 1935r. (Dz. U. Min. Nr 10 poz. 45). Zwraca się również uwagę na okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 30 X. 1935r. (Dz. U. Min. Nr 34, poz. 179) o aktach stanu cywilnego obywateli estońskich, w myśl którego w wypadku sporządzenia aktu urodzenia, ślubu lub śmierci obywatela estońskiego, urzędnik stanu cywilnego obowiązany jest przesłać wyciąg z aktu Poselstwu Estońskiemu w Warszawie za pośrednictwem Powiatowej Władzy administracji ogólnej.

Poza tym obowiązuje w dalszym ciągu tut. pismo okólne z dnia 27. VII. 1934r. Nr A. I. 46/44, polecające zaniechanie wysyłania dokumetów z aktów stanu cywilnego dot. obywateli obcych mimo, iż niektóre państwa przysyłają dokumenty obywateli polskich.

Nadmienia się, iż Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadomiło tut. Urząd, iż z chwilą uzgodnienia stanowisk z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, wyda w tej sprawie ogólne zarządzenie.

O powyższym należy powiadomić podległe urzędy stanu cywilnego, przesyłając odbitkę niniejszego pisma.

Katowice, dnia 17 stycznia 1938 r.

Wojewoda:

w. z.:

(—) L. Malhomme

p.o. II. Wicewojewody

4.

Ogłoszenie

Panu Naczelnikowi Gmiuy i Okręgu Urzędowego mgr Paszkowskiemu w Rudzie udzieliłem urlopu wypoczynkowego na czas od 6 do 22 maja 1938 r.

Zastępstwo powierzyłem ławnikowi inż. p. Kelerowi.

Świętochłowice, dnia 4 maja 1938 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

(—) Szaliński

starosta

Odbito w drukarni „POLIGRAF" wł. T. Wieczorek Świętochłowice, Bytomska 14. Tel. 403-66